

Wdzierające się nieprzyjacielskie siły odrzucono

Miedzy morzem Azowskim i Orłem dalszy ciąg ciężkich walk odpierających. — Zniszczono 32 bolszewickie czołgi. — W okręgu Dońca okrążony oddział kawalerii stoi przed zniszczeniem. — Na północnym obszarze wal: zestrzelono 38 nieprzyjacielskich samolotów. — Na froncie tunetańskim zajęto Gafsa i Sbeitla. — Wysokie cyfry jeńców i zdobyczy

Z Kwatery Głównej Führe-ra, dnia 20 lutego.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Przy nadal trwającej odwilży na przyczółku mostowym Kubań doszło tylko do miejscowych ataków, które wszędzie zawiodły.

Miedzy morzem Azowskim i rejonem na południe od Orła trwają nadal ciężkie walki odpierające. Przeciwnicy oddziałów niemieckiej piechoty i czołgów odrzuciły na kilku odciśnięciach wdzierające się nieprzyjacielskie siły. Zniszczono przy tym 32 czołgi.

Okrążony w okręgu Dońca oddział nieprzyjacielskiej kawalerii ściśnięty na bardzo wąskiej przestrzeni stoi przed zniszczeniem.

Na północnym odcinku frontu wschodniego ponowne ataki wspierane przez artylerię i czołgi załamały się o opór niemieckich wojsk. Silne zespoły lotnicze zwalczały z dobrym skutkiem podczas dnia i nocy oddziały szturmowe i dostawy nieprzyjaciela. Niemieckie myśliwce zestrzeliły jedynie nad północnym obszarem walk 38 nieprzyjacielskich samolotów.

W ciężkich walkach odpierających w okręgu Dońca odznaczył się szczególnie korpus pancerny pod wózowym dowództwem generała wojsk pancernych von Knobelsdorffa. 15 dywizja artylerii przeciw-

lotniczej powietrznych sił zbrojnych wzięła wybitny udział w rozbiciu nieprzyjacielskiego ataku czołgowego.

Na froncie północno - afrykańskim walki mają oczekiwaną przebieg. Zdobyto miejscowości Gafsa i Sbeitla. W ciągu dotychczasowych walk wzięto prawie 3.000 jeńców w większości Amerykanów oraz zniszczono lub zdobyto 169 czołgów, 95 wywiadowczych samolotów pancernych, 36 la-

wet samochodowych i 60 innych wzięta wybitny udział w rozbiciu nieprzyjacielskiego ataku czołgowego.

Brytyjskie bombowce atakowały ubiegłej nocy bez militarnego sukcesu miejscowości na obszarze północnych i zachodnich Niemiec, w tym ponownie Wilhelmshaven. Ludność poniosła nieznaczne straty. Zestrzelono przez obronę myśliwców i przeciwlotniczą 11 nieprzyjacielskich samolotów bojowych.

Włoskie komunikaty wojenne

RZVM (DNB). Włoski komunikat wojskowy z piątku donosi, że toczące się na środkowym odcinku frontu w Tunisie lokalne operacje bojowe rozwijały się nadal pomyślnie.

W walkach skuteczny udział brało włoskie i niemieckie lotnictwo. Obrzuciło ono z lotu nurkowego bombami i ostrzelało ogniem karabinów maszynowych skupienia wojsk i samochodów.

Na odcinku północnym odparto atak nieprzyjacielski.

Bombardowano porty w Trypolisie i Bengazi.

Nad cieśniną sycylijską zestrzelił myśliwiec niemiecki jeden brytyjski kilumotorowy samolot.

W nocy na 18 lutego zaatakował oddział włoskich samolotów torpedowych mimo bardzo złych warunków atmosferycznych u wybrzeży Algieru nieprzyjacielski konwój płynący pod ochroną. Trafione zostały cztery parowce, w tej liczbie jeden o 10.000 ton. Dwa parowce zatoniły.

RZYM. (DNB). Włoski komunikat wojenny z 20 b. m. ma następujące brzmienie:

Kwatera Główna Sił Zbrojnych podaje:

W Tunisie działalność oddziałów wywiadowczych. Nadzwyczaj niepomyślne warunki atmosferyczne utrudniały operacje powietrzne. Jeden samolot włoski nie powrócił do swej bazy. W zachodniej części Morza Śródziemnego włoska łódź podwodna zaatakowała w rannych godzinach 18 lutego parowiec, płynący w konwoju. Parowiec został trafiony torpedą.

Madryt o mowie min. Goebbels'a

MADRYT (DNB). Gazeta madrycka „Informaciones” pisze: My, Hiszpanie zbyt dobrze rozumiemy słowa jasnego i męznego przemówienia Goebbels'a. Odczuliśmy na własnej skórze knut barbarii sowieckiej i dobrze wiemy, co by oznaczał triumf jej hord. Jest zupełnie bezcelowe układanie pięknych projektów na

czasy powojenne, zanim się zawczasu nie użyje wszelkich środków celem wytepienia kacerstwa sowieckiego. Mocarstwa Osi i ich sojusznicy walczą za całą Europę i, co już wyda się paradoksem, nawet za narody, stojące po stronie przeciwnej, podczas gdy bolszewizm jest wrogiem wszystkich.

Turcja, neutralny kraj między frontami

Od przeszło 20 lat nie mówi już nikt o chorym człowieku nad Bosforem. Zjawiska rozkładu, które w 19 i na początku 20 stulecia gotowały śmierć państwu tureckiemu, zginęły pod wpływem energicznego wystąpienia i narodowej woli młodoturków. Zwrot nastąpił w chwili załamania się frontu tureckiego 1 października 1918 r. Pokój, jaki Turcji chcieli narzucić aliansy z poprzedniej wojny światowej po dwuletnim zawieszeniu broni w dniu 10 sierpnia 1920 r. w Sévres, odrzuciła narodo-mysłąca turecka warstwa kierownicza pod przewodnictwem Mustafy Kemala Paszy i postawiła sobie za cel uwolnienie Turcji od przemocy zwycięzców i zniweczenie ich planów pokonania kraju. Grecy, którzy siłą chcieli przeprowadzić swoje żądania, zostali w r. 1922

pobici a również i interwencja angielska ze względu na całkowicie zmienione warunki nie nie pomogła.

Po licznych rokowaniach do szło dopiero w dniu 24 lipca 1923 r. do układu pokojowego w Lozannie, tak że Turcja w praktyce prowadziła pierwszą wojnę światową przez dziewięć lat.

Z tego twardego oporu wyrosło dzisiejsze państwo tureckie. Jego założyciel, któremu naród później nadał przydomk Ataturk, t. j. ojciec Turków, przemienił Turcję przez rozliczne reformy w nowoczesne państwo, które swoją strukturą socjalną i przejawami życia kulturalnego odpowiada nowoczesnym poglądom 20 wieku. Zniesienie sułtanatu i kalifatów, równouprawnienie kobiety, nowoczesna siła zbrojna, nowoczesne zasady pedagogiczne, reforma służby zdrowia i zorganizowanie małej, zdrowej i zdolnej do rozbudowy gospodarki stanowią etapy, które wyprowadziły Turcję z jej zastoju na znaczne wyżyny.

Obecna wojna zastała Turcję wśród tej ewolucji i przy pracy organizacyjnej, która dla osiągnięcia postawionych sobie celów wymagała jeszcze przez dziesiątki lat spokoju i uporządkowanych stosunków. Z tego faktu tureccy mężowie stanu wyciągnęli wniosek, by kraj swój trzymać przez ścisłą neutralność zdala od zgiełku wojennego i nie stawiać po żadnej ze stron walczących. Dotychczas starania te były skuteczne, chociaż wojna nie pozostała bez wpływu na wewnętrzne stosunki w Turcji. Zaopatrzenie zwłaszcza w towary importowane stało się trudniejsze. Walka z podwyżką cen wymaga bezustannej uwagi i częstej ingerencji organów rządowych.

Lecz Turcja wie też dobrze, że mimo swą neutralność nie może ona żadną miarą być fałszywie bierną, lecz winna być na wszelki wypadek uzbrojoną, by w razie konieczności móc też bronić swojej neutralności. Temu celowi służy zawarta niedawno umowa między Berlinem a Ankarą, według której to umowy Niemcy otworzyły Turcji kredyt na zakup broni.

(„W. Z.”)

Zacięte walki pojedyncze nad jeziorem Ilmeń

BERLIN. (DNB). Przy utrzymującej się odwilży rozpoczęli bolszewicy 17 lutego ponowne ataki na frontach na południowy wschód od jeziora Ilmeń. Chociaż grenadierzy niemieccy całkowicie przemoknięci od topniejącego śniegu i deszczu zmuszeni byli walczyć w zalanych wodą stanowiskach, odpierali oni nieugięcie stale nacierające fale Sowietów. Nie ustąpili ani kroku, odrzucając wszystkie ataki. Zacięta walka przyprawiła co dzień bolszewików o nowe ciężkie straty. W ciągu pierwszych trzech dni ożywiającej się znowu bitwy odpierającej zniszczono 149 czołgów sowieckich, a tysiące poległych bolszewików leży gęstymi gromadami przed stanowiskami niemieckimi tak jak ich skosiły karabiny maszynowe i zmiażdżył ogień zaporowy.

Ponad 500 zabitych bolszewików na przedpolu jednego tylko punktu oporu, 60 zniszczonych czołgów na odcinku

jednej tylko dywizji niemieckiej, 21.000 wystrzelonych na wąskiej przestrzeni granatów w jednym dniu, oto oddzielne świadectwa całokształtu tych nieubłaganych zapasów. Mimo całej jednak pomocy ze strony ciężkiej broni, zawsze jednak poszczególny żołnierz jest czynnikiem decydującym. Obok westfalskiego pioniera, który dwukrotnie wskakuje na uszkodzony czołg i niszczy go ładunkami wybuchowymi, przykładem świeci południowo-wschodni podoficer, który niszczy załogę opuszczającą dopiero co unieruchomiony czołg, aby następnie w ogniu nieprzyjacielskim wysadzić w powietrze przy pomocy granatów ręcznych pancerny kolos. Podobnym też wzorem jest młody podporucznik z Hamburga, który będąc ciężko ranny sam jeden przebił się przez bolszewików do stanowiska dowództwa dywizji i tam w porę zameldował o włamaniu się, tak że zdołano zniszczyć

nieprzyjacielską grupę szturmową. Tak toczono walkę za walką aż atak bolszewicki znowu załamał się.

Bardzo podobny jest obraz walk na południe od jeziora Ładoga i od Leningradu. Również tutaj odwilż i śnieg, bagna i lasy utrudniały walkę odpierającą przeciwko przeważającym siłom nieprzyjacielskim. W pewnym miejscu udało się nieprzyjacielowi przed ośmiu dniami przy bardzo ciężkich stratach wdrzeć się do stanowisk niemieckich. Natychmiast sprowadzone rezerwy zaatakowały masy bolszewickie i odrzuciły je krok za krokiem z powrotem. Walczący przy tym w przeciwnatarciu grenadierzy i oddziały SS zniszczyły w ciągu pierwszych czterech dni swego ataku 73 czołgi sowieckie. W następnych dniach uparcie odpierano wszelkie kontrataki nieprzyjaciela. Również 17 lutego o opór tych oddziałów rozbiła się masa dwóch pułków, które

po gwałtownym przygotowaniu artyleryjskim i przy poparciu 30 czołgów osiem razy bez pośrednio po sobie atakowały zalane błotem stanowiska niemieckie. Ten ostatni atak opłacił nieprzyjaciół, nie licząc jego ciężkich strat w ludziach, osiemnastu czołgami, tak że liczba zniszczonych w rejonie na południe od jeziora Ładoga czołgów w czasie od 12 stycznia przekroczyła już cyfrę 650.

Z powodu niepomyślnych warunków i złej widoczności lotnictwo nie mogło rozwinać pełnej działalności. Mimo to przebiły się niemieckie samoloty bojowe i szturmowe przez chmury i ciężkie zadawały ciosy nieprzyjacielskim stanowiskom i kolumnom. Myśliwce towarzyszyły oddziałom bombowców i ubezpieczając je zestrzeliły dziesięć nieprzyjacielskich samolotów.

Wielkie niepowodzenie Północno-Amerykanów w Tunisie

BERLIN (DNB). Od dnia 15 lutego wojska niemiecko-włoskie rozpoczęły atak w Tunisie Południowym. Siły północnoamerykańskie zgromadziły się już od stycznia na północ od wielkich błot słonych szotu Dżerid, tworzącego łącznik z błotami szotu El Fedżodi trudny do przebycia pas obronny w obszarze między Algierem Południowym, a wybrzeżem około Gabesu. Oddziały te starały się przybliżyć do sieci dróg równiny nadbrzeżnej celem zacieśnienia przesmyku pomiędzy wojskami Osi w Tunisie, a jednostkami, znajdującymi się na granicy Trypolitanii.

Już podczas walk styczniowych siły przeciwnika w Tunisie Północnym i Środkowym odparto daleko z powrotem w głąb gór Atlasu z dotkliwymi stratami, zaś wojska niemiecko-włoskie zablokowały wyjście z gór na wschód zajmując wszystkie ważniejsze wyżyny. Nowy atak miał te same cele i usunął zagrożenie skrzydła zachodniego w obrębie Tunisie Południowego. Pomimo że silne ulewę utrudniały ak-

cje, czołgi wojsk Osi posunęły się z nienacką w trzech miejscach w rozgałęziony system górski, którego łańcuchy wzniesień i drogi mają w tej części kierunek mniej więcej z południowego zachodu na północny-wschód. Przy skutecznym poparciu samolotów pikujących przedostały się wojska Osi kłaniami głęboko do pozycji wypadowych oddziałów północnoamerykańskich.

W dn. 15.II otoczyły one silne jednostki, rozbiły je i odebrały przeciwnikowi jego główny punkt oparcia. W toku zaciętych walk utracił przeciwnik równo 800 jeńców, 97 czołgów, 23 działa, 33 wozy opancerzone i tyleż działek przeciwpancernych, zmontowanych na ławetach automatycznych. Poza tym poniósł przeciwnik wielkie straty w zabitych i rannych, tak, że całą grupę jego wojsk można uważać za zniszczoną.

W dniu 16 lutego posunął się atak dalej. Przy oczyszczaniu pola bitwy z rozproszonych sił i likwidacji odciętych grup przeciwnika, w ręce oddziałów Osi dostały się znowu

liczne wielkie czołgi i znaczne ilości materiału i sprzętu wojennego. Nieprzyjacielskie eskadry samolotów usiłowały bezskutecznie zatrzymać posuwające się naprzód czołgi wojsk Osi i udaremnić samolotem pikującym bombardowanie pozycji i dróg odwrotu. Samoloty przeciwnika nie zdolały ani przełamać linii zaporowych artylerii przeciwlot., ani skutecznie bronić się przed lotnictwem Osi, które ustawicznie rzucało do akcji znaczne ilości samolotów, w tej liczbie dużą liczbę bombowców. Również w dniu 17 lutego oddziały Osi osiągnęły nowe znaczne zdobycze terenowe po odparciu przeciwnatarć Amerykanów.

Te ciężkie straty w ludziach i materiale w ciągu trzech pierwszych dni walk bardzo dotkliwie odbijają się na przeciwniku, zmuszonym na tym odcinku liczyć wyłącznie na posiłki z za morza. Trzeba będzie co najmniej 200.000 ton rejs brutto do zastąpienia zniszczonego materiału wojennego oraz ludzi zabitych i niezdolnych do walki.

Co stałoby się ze Szwajcarią?

„Basler Nachrichten” o niebezpieczeństwie bolszewickim

GENEWA. W prasie szwajcarskiej zjawiają się w ostatnich dniach głosy ostrzegawcze, które wskazują na ogromne niebezpieczeństwo, jakie zwycięski pochód bolszewizmu oznaczałby również i dla Szwajcarii.

W tym sensie ostrzega n. p. gazeta „Basler Nachrichten” naród szwajcarski przed poddawaniem się oszukańczym obrotom komunistycznej i marksistowskiej agitacji w Szwajcarii. Aby dać obraz tego, co oczekiwałoby Szwajcarię, gdyby władza bolszewicka bez przeszkody mogła rzucić się na kontynent europejski, ukazuje gazeta drogę, po której obecni władcy Moskwy szli, by stać się panami Rosji. Nigdy nie została ujawniona liczba rozstrzelanych i w inny sposób wymordowanych ludzi, lecz jest rzeczą niezaprzeczoną, że liczba ta sięga setek tysięcy. Nie wie się też do dzisiaj dokładnie i nigdy zaiste świat się nie dowie, ile ponadto milionów ludzi zginęło w Związku Sowieckim z głodu i nędzy w czasie, gdy urzędy w Moskwie nowo „zdoływały się” do gospodarcze. Nie można też wymienić dzieł sztuki i zdobyczy naukowych, które padły ofiarą rozpętanej przez bolsze-

wizm wściekłości tłumów, lecz jasna jest rzecz, że również i te straty są olbrzymie. Na doszczętnym prawie zniszczeniu całej przeszłości zbudowały Sowiety swoje państwo. Jest rzeczą niezaprzeczną i potwierdzoną przez sprawozdania setek podróżników, że obecna potęga militarna bolszewików ugruntowana została na kompletnym zubożeniu i wpedzeniu w nędzę mas sowieckiego narodu. Dlatego też stopa życiowa w bolszewickim „raju robotniczym” od dawna była bardzo niska. Sowiety przyznają się dzisiaj otwarcie, że ich przygotowania militarne sięgają na wiele lat wstecz, a gazeta bazylejska wcale nie wątpi, że przygotowania te nie miały niczego innego na celu, jak tylko przeprowadzenie gwałtem w odpowiednim momencie rewolucji światowej. W końcu kreśli gazeta bazylejska straszliwy obraz skutków, jakie pociągnęłyby za sobą zastosowanie komunistycznych i innych marksistowskich „planów na przyszłość” wobec Szwajcarii. Dlatego też nie można niczego zaniedbać, by już teraz zdławić w zarodku wszelkie próby w tym kierunku.

Superkapitalizm i bolszewizm

idą ramię przy ramieniu celem zniszczenia Europy

Appellus o celach amerykańsko-sowieckiego zbratania się

MEDIOLAN. (DNB). W wyczerpującym artykule o przyczynach przymierza kapitalizmu z bolszewizmem, umieszczonym w „Popolo d'Italia” odśłania Appellus niskość argumentów, które doprowadziły Stany Zjednoczone do zawarcia przymierza z bolszewizmem.

Sowiecki sprzymierzeniec, pisze on między innymi, jest wprawdzie dla Stanów Zjednoczonych antypatyczny, biedny, barbarzyński i niebezpieczny, lecz pożyteczny, ponieważ może on pomóc Stanom Zjednoczonym do zwycięstwa. W oczach amerykańskich geszefciarzy bolszewizm jest nie tylko środkiem do wygrania wojny, lecz także narzędziem do powalenia na ziemię Europy i ostatecznego zaprzęgnięcia Anglii do rydwanu amerykań-

skiego. Amerykanizm widzi w Europie swego wielkiego historycznego i duchowego rywala. Czy Europa jest faszystowska, czy narodowo-socjalistyczna, demokratyczna czy bolszewicka lub anarchistyczna, jest dla Stanów Zjednoczonych rzeczą zupełnie obojętną. Nienawiść przeciwko faszyzmowi i narodowemu socjalizmowi wypływa jedynie z instynktownego przeczuwania, że są to dwie potężne siły Europy. W ekspansji bolszewizmu widzi się rodzaj „zabezpieczenia przeciwko tysiącletniej rywalizacji Europy”. Raz pozbawiona Europy staje się Anglia izolowaną w świecie i nie pozostaje jej nic innego jak tylko trzymać się w charakterze satelity za polę Stanów Zjednoczonych. Przekonany o profilaktycznej sile dolara, Amerykanin północny nie obawia się nawet tego, że bolszewizm stawia swą stopę w Ameryce Południowej, naodwrot nie jeszcze mu pomaga do zagnieżdżenia się w krajach południowo-amerykańskich. Ażeby dojść do całkowitego porozumienia z Moskwą, finansiersi nowojorscy nie tylko zaproponowali Stalinowi Europę jako zdobycz, lecz nawet uczynili propozycję bolszewikom „by wzięli udział w międzynarodowej administracji kolonialnej”. Obecność kierowniczych mężów Izraela poza fotelami amerykańskich finansistów i poza krwawym tronem Stalina rzuca jaskrawe światło na to potworne zbratanie się superkapitalizmu z bolszewizmem.

TOKIO (DNB). Jak donosi japońska służba prasowa, w tej chwili powrócił do domu po wizycie w Chinach czungkińskich urzędnik od spraw amerykańskich pożyczek i dzierżaw, Francis Ray. Mówił on o trudnościach niesienia skutecznej pomocy Czungkingowi. Wszystkie wybrzeża chińskie jak również i droga burmańska znajdują się w ręku Japończyków. Żaden zatem okręt amerykański nie może przybić do wybrzeży chińskich i Czungking można zaopatrywać jedynie drogą powietrzną. Można sobie wyobrazić jak szczupłe są ilości materiałów wojennych, jakie tą drogą może otrzymać Czungking ze Stanów Zjednoczonych.

W talmudzie, kończy Appellus, tym najwyższym prawie żydowskiej rasy, leży klucz do zrozumienia tej straszliwej tra-

gedii światowej, w której widzi się angielskich lordów i amerykańskich miliardów idących ręką w rękę z senatorami bolszewizmu przeciwko Europie, która nie chce umrzeć.

ANKARA. W Damaszku będzie wydawana trzy razy tygodniowo gazeta komunistyczna. Nowy ten dziennik będzie otrzymywał swój materiał wyłącznie za pośrednictwem agencji Tass'a i będzie organem partii komunistycznej Lewantu.

Dziennikarz Stanów Zjednoczonych pociesza Chiny Czungkińskie, lecz nie obiecuje czynnej pomocy

VIGO. Według wiadomości z Nowego Jorku, również i dziennikarz północnoamerykański Raymond Clapper uważał za potrzebne wypowiedzieć w swym przeglądzie tygodniowym kilka słów pociechy pod adresem Czungkingu. M. in. oświadczył Clapper: „Dla urzędywistnienia naszych dążeń do pokonania Japonii jest Czungking niezbędny. Poza tym posiada on wielkie znaczenie dla nas przy realizacji zabezpieczenia Pacyfiku po wojnie. Fakty te powinny wystarczyć dla przekonania upadłych na duchu zwolenników Chin Czungkińskich, że Stany Zjednoczone pod każdym względem są zainteresowane obecnie i w przyszłości, pomagając im!”

Prawda ta, zdaniem jego, winna dowodzić, że jeżeli i nie wykonano czegokolwiek dla Czungkingu, to nie należy

Nowe uregulowanie samochodowej komunikacji towarowej z Generalną Gubernią i zajętymi obszarami wschodnimi

BERLIN. (DNB). Minister Rzeszy dla zajętych obszarów wschodnich i minister komunikacji Rzeszy ogłaszają zarządzenie, które zawiera wskazówki odnoszące się do samochodowej komunikacji towarowej przy przekraczaniu granicy między Rzeszą Niemiecką, Generalną Gubernią i zajętymi obszarami wschodnimi. Rozporządzenie ustala obowiązek uzyskania zezwolenia na każdą podróż lub sprowadzenie towarów ze strony przedsiębiorstw prywatnych, podaje przepisy w sprawie prowadze-

nia wykazów odbytych podróży, reguluje obowiązek zgłaszania samochodów ciężarowych po przewiezieniu transportu w urzędach komunikacji drogowej i zawiera obowiązującą od 1 marca wyjątkową taryfę samochodową Rzeszy dla komunikacji z zajętymi obszarami wschodnimi.

Przepisy dostosowane są pod względem treści do przepisów obowiązujących w analogicznej komunikacji z zajętymi obszarami zachodnimi. Stawki towarowe taryfy specjalnej są na ogół wyższe w porównaniu ze stawkami niemieckimi, lecz niższe od płaconych już wielokrotnie na wschodzie stawek beztaryfowych. Na drogach na zaplecze obszarów wojskowych łącznie z obszarami armii i w komisariacie Ukrainy jak również w Generalnym Okręgu Białorusi pobierać się będzie aż do dalszych zarządzeń dodatek w wysokości 30 procent od taryfy normalnej, a to ze względu na szczególnie trudne warunki drogowe na tych terenach.

SZTOKHOLM. Według korespondencji „Nya Dagligt Allehanda” w Londynie panuje zaniepokojenie z powodu odparcia wojsk północno-amerykańskich koło Gafsy.

Potwierdzają to, że miała tam miejsce kompletna porażka. W artykule wstępnym „Dail M.” jest niezadowolony z przebiegu akcji amerykańskiej w Tunisie i pisze, że „byłoby katastrofą, o ileby w maju lub czerwcu wojska te tkwiły jeszcze w wciąż w Tunisie, t. j. w czasie gdy Niemcy rozprawiali się z Sowiecami”.

Fabryka tytoniowa w Wilnie

Wileńska fabryka tytoniowa, o ile dawniej pracowała tylko na gotowym surowcu zagranicznym, używanym do wyrobu papierosów, to obecnie oprócz sprowadzanego częściowo surowca z Bulgarii i Rumunii (Besarabia) większość swojej produkcji opiera na surowcu krajowym jako podstawowym.

Aby surowiec krajowy mógł być używany do wyrobu papierosów, musi on przejść odpowiedni proces fermentacji, — bowiem dobry papieros zależy od odpowiednio spreparowanego i sfermentowanego tytoniu.

Kierownictwo wileńskiej fabryki papierosów spotkało się z trudnościami przy wyrabianiu dobrych papierosów z otrzymanego surowca krajowego. Trudności te jednak wkrótce pomyślnie rozwiązano przez wybudowanie przy fabryce sposobem gospodarczym, specjalnych komór fermentacyjnych. Po kilku miesiącach pracy komory fermentacyjne zostały oddane do użytku, przy czym pojemność fermentacyjna surowca wynosi ca. 25 ton. Surowiec fabryka otrzymuje drogą skupu obowiązkowych kontyngentów z Wileńszczyzny, okolic Olity (najlepiej) i in.

Na dostawy obowiązkowe składają się różne gatunki liści tytoniowych jak: Trapezund, Multan, Besarabski, Turcek i inne.

Obecnie fabryka papierosów w Wilnie jest jedyną fabryką w całym okręgu generalnym Litwy, która posiada nowo-

czesne wyżej wspomniane komory fermentacyjne, umożliwiające wykorzystanie miejscowego surowca do produkcji papierosów.

W roku bieżącym przewiduje się znaczne zwiększenie powierzchni uprawy roślin tytoniowych z zastosowaniem odmian najlepiej udających się w naszym klimacie.

Tytoni będą mogli uprawiać ci rolnicy, którzy podpiszą odpowiednio umowy z oddziałem Towarzystwa Wschodniego przemysłu tytoniowego „Tabakindustrie Ostland”, skąd również będzie można uzyskać nasiona. Wyszkolony fachowo personel fabryczny składa się z 200 osób, robotników i pracowników techniczno-kancelaryjnych.

Fabryka prowadzona jest przez dyrektora Biciunasa, który dba nie tylko o dobrą produkcję wyrobów tytoniowych, ale również i o dobro swoich pracowników. Pracownicy oprócz higienicznych warunków pracy posiadają stołówkę, w której otrzymują w południe gorącą strawę, a ostatecznie z inicjatywy dyrekcji zorganizowano chór fabryczny, składający się z 40 osób, który będzie urządzał wieczory wokalne dla pracowników fabryki, oprócz dawanych koncertów w czasie przerw obiadowych przez zespoły artystów, zorganizowane przez Oddział Wypoczynku i Radości Życia Związków Zawodowych. Tego rodzaju imprezy przyczynia się do podniesienia zbiorowego życia kulturalnego pracowników fabryki. (w)

Żadna skórka

**nie może się zmarnować
Wszystko przyda się na potrzeby wojenne**

U nas zawsze marnowało się zupełnie bezużytecznie wiele rzeczy, które bezpodstawnie uważano za odpadki. Np. nikt nie przywiązywał szczególnej wartości do skórek z różnych zwierząt, jak np. zająców, królików, kotów i t. p. Dzisiaj wyrzucanie, czy też marnowanie tych skórek byłoby karzącym marnotrawstwem, gdyż z tych skórek robi się wiele rzeczy, mających wielkie znaczenie w oporządzeniu woj-skowym.

W myśl zarządzeń obowiązujących w kraju wschodnim, wszystkie skórki niewyprawione ulegają konfiskacie i należy je oddawać w specjalnych punktach skupu, prowadzonych przez „Maistas”. Oddaniu podlegają również skóry zwierząt upolowanych, których to skór w żadnym wypadku nie można zachowywać dla siebie. Zwłaszcza dotyczy to administracji i straży leśnej, która w celu polowania na zwierzęta, dostarczające skórki otrzymywała broń myśliwską i naboje.

Wszystkie uzyskane w ten sposób skóry i skórki są używane w pierwszym rzędzie na potrzeby wojska. Ze skórek koci, zajęczych i króliczych robi się odzież zimową dla żołnierzy. Lepsze skórki zające i koci szczególnie nadają się na futra dla lotników. Piłsi ze skórek uszkodzonych, czy też z innego powodu nie nadających się do powyższego użytku jest używana do produkcji specjalnego sukna wy-

sokiej jakości. Cenne skórki futerkowe są przeznaczone na eksport i w ten sposób służą celom wojennym, gdyż wzmian za nie są pozyskiwane ważne surowce.

Nie ma takiej skórki, której w ten czy w inny sposób nie można by użytkować. Dlatego też trzeba pilnować się, zwłaszcza w gospodarstwach rolnych, aby nawet najmniejsza skórka nie została zmarnowana. (s).

Egzaminy z języka niemieckiego w państwowej fabryce futer «Kailis»

W końcu ubiegłego tygodnia przeprowadzono egzaminy końcowe dla uczestników zorganizowanych przez związki zawodowe kursów języka niemieckiego w państwowej fabryce futrzarskiej „Kailis”. Egzamin złożyło 42 osoby. Wszystkie one otrzymały zaświadczenia z odpowiednim orzeczeniem i przesunięte zostały do wyższej grupy.

Trzeba tutaj podkreślić pilność uczestników, którzy mimo ciężkich warunków pracy uszczuplili teraz podczas wojny swój czas, by wyuczyć się języka niemieckiego. Podczas egzaminu można było z przyjemnością stwierdzić, że kursanci w ciągu 6-miesięcznego kursu nauczyli się bardzo dużo. Nauczyciel języka niemieckiego nauczył uczniów grupy początkowej

NIEDZIELA

Eleonory

21

LUTY

Wschód słońca 6.29

Zachód słońca 16.40

— SKŁADANIE W TERMINIE LIST NA KARTKI ŻYWNOŚCIOWE. 14 OKRESU APRÓWIZACYJNEGO PRZEZ URZĘDY I PRZEDSIĘBIORSTWA. Wydział Aprówizacyjny Gospodarczy mięsa Wilna przypomina dyrektorom i kierownikom, że termin składania list na kartki żywnościowe 14 okresu aprówizacyjnego do Punktów Rozdzielczych upływa z dniem 22 lutego b. r., o godzinie 12-ej.

W interesie wszystkich urzędów, fabryk i przedsiębiorstw leży, aby wymienione listy złożone były w wyznaczonym terminie. (w).

— OTRZYMAMY GILZY. Wydział handlowy spółdzielni „Ruta” zawiadamia posiadaczy karj przenysła-

wych na papierosy, że kierownicy sklepów rejonowych otrzymali z zarządzenia sprzedawania do kuponu Nr. 9 kart przemysłowych dodatkowo po 100 sztuk gilz. (w).

— MLEKO DLA DZIECI. Sklepy Spółdzielni „Pienocentrasu” z dniem 17-lutego b. r. rozpoczęły sprzedaż mleka dla dzieci do lat 2-ech.

Mleko sprzedawane jest w ilości 1/4 litra na dziecko codziennie. (w).

— WYDAWANIE ORDERÓW NA WÓDKĘ. Jak nam wyjaśniają w Wydziale Aprówizacyjno-Gospodarczym mi. s. Wilna order na wódkę dla urzędów, fabryk i przedsiębiorstw wydawane będą od poniedziałku dnia 21 lutego 1943 roku.

Zapotrzebowania dokonuje się na podstawie imiennych list pracowników. Wymieniona w zapotrzebowaniach przedsiębiorstwa leżba osób powinna się zgadzać z listą osobową potwierdzoną przez pełnomocnika dla spraw Związków Zawodowych.

Zapotrzebowania należy składać w pokoju Nr. 11 Wydziału Aprówizacyjno-Gospodarczego mięsa Wilna przy ul. Gedyminastr. Nr. 7.

Ordery wydawane będą osobom pisemnie upoważnionym przez urzędy, fabryki i przedsiębiorstwa. (w).

— I I : ZIOŁ LECZNICZYCH ZEBRAŁ. SZKOŁY. Zarząd oświaty zawiadomił wszystkie szkoły, które brały udział w letniej akcji zbierania ziół leczniczych, aby zgłosiły do Wydziału handlowego „Sodyby” w Kownie, ile i jakich ziół leczniczych każda szkoła zebrała. Należy również podać w zgłoszeniu, jakemu punktowi skupu „Sodyby” te zioła zostały sprzedane. (z).

— ZNOWU ZATRUCIE CZADEM. Przed kilku dniami wezwano pogotowie ratunkowe na ulicę Algirdo (dawna Piłsudskiego) 13-42. Jak się okazało uległ zatruciu czadem zamieszkały tam 30-letni robotnik Muraszkowski Franciszek. Na szczęście zezaczenie nie okazało się zbyt ciężkim. (z).

O F I A R Y

Dla polskich biednych dzieci składa G. 50 RM.

Zamiast kwiatów na trumnę s. p. kolegi lekarza-dentysty Władysława Paszkińskiego dla ociemniałego inwalidy Wacława Komara przyjaciele składają 180 RM.

Dla biednych polskich dzieci ku uczczeniu śp. Dr. Wandy Jakubowej nie składają 15 RM S. B.

Za spokój duszy

†

Stanisława

Stachowskiego

b. studenta praw U. S. B.

który zmarł 17. I. 1943 r. w Kownie odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w Wilnie w kościele św. Stefana w dniu 23 lutego 1943 r. o godz. 8 rano.

O czym zawiadamia Krewnych Przyjaciół i Znajomych Rodzina

Za spokój duszy

†

matki Eleonory Lachowiczowej oraz siostry Eleonory z Lachowiczów Statkiewiczowej odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w kościele św. Jakuba dn. 22 lutego b. r. o g. 9 rano O czym zawiadamia Krewnych i Znajomych Syn i Synowa

Za spokój duszy

†

Dr. med. Aliny Trusiewicz b. asystentki Kliniki Dziecięcej U. S. B. w trzecią bolesną rocznicę Jej śmierci odbędzie się Nabożeństwo Żałobne w kościele św. Jakuba dnia 23 lutego r.b. o godzinie 8 rano.

O czym życziwych pamięci Zmarłej powiadamia pogrążona w nieutulonym smutku

Matka.

Za spokój duszy

†

WALENTYNA

WATOWNY STRUKOWEJ

w pierwszy dzień Imienin po śmierci odbędzie się św. Liturgia i Nabożeństwo Żałobne dn. 23 lutego (wtorek) o godz. 10 rano w dolnej (opalonej) cerkwi Prawosławnego Klasztoru św. Ducha przy ul. Aušros Vartų (d. Ostrobramskiej) 10, oraz Nabożeństwo Żałobne na grobie, na które zaprasza wszystkich życziwych pamięci Zmarłej Mąż.

PRZEGLĄD FILMOWY

Dziś i jutro na ekranach wileńskich

Reprezentacyjne kino naszego miasta „Soldatentheater II” wyśle dzisiaj ostatni raz „Epizod”, z Paulą Wessely w roli głównej. Jutro premiera wielkiego filmu kolorowego „Złote miasto”. W kinie „Casino” dziś ostatni dzień wesołej komedii „Służba prosi” z Hansem Söhnkerem i Fmą Benkhoff w rolach głównych. Od poniedziałku piękny film muzyczny „Ave Maria” ze znanym włoskim śpiewakiem Beniamino Gigli oraz dawno nie widzianą artystką Kathę von Nagy. W „Adri” aż do końca bieżącego tygodnia będzie wyświetlana pełna humoru komedia „Zanim będziesz mężem”.

Role główne kreują tutaj: Hel Finkenzeller, Ewald Balser i Erich Fiedler. W kinie „Muza” dziś ostatni raz „Król szarolek”, a od jutra premiera morskiego filmu „Kolejczy na morzu”. Kino „Ausra” wyświetla dziś dobry film „Oskarżam”. Od poniedziałku komedia „Służba prosi”, dotychczas wyświetlana w „Casino”. Kino „Kolejowe” gra dziś po raz ostatni „Tak mi się podobasz”, a od jutra rozpoczyna wyświetlanie filmu „Epizod”. Nadchodzący tydzień przyniesie więc nam na wileńskie ekrany parę dobrych filmów pierwszorzędnej produkcji. (z)

„Złote miasto” na ekranie „Soldatentheater II”

Poczynając od dnia jutrzejszego kino „Soldatentheater II” rozpoczyna wyświetlanie kolorowego filmu „Złote miasto”. Jest to pierwszy pełnometrażowy film nakręcony całkowicie w barwach naturalnych, według systemu Agfacolor. Ten najnowszy i najlepszy system filmu kolorowego oddaje zupełnie wiernie wszystkie barwy naturalne. Aby otrzymać pełne efekty barwne na ekranie aparatu kina została odpowiednio przerobiona. Ponieważ wyświetlanie filmu barwnego wymaga silniejszego światła, przy aparacie została wmontowana nowa przetwornica dająca znacznie większe natężenie prądu, a więc co za tym idzie silniejsze światło.

Tak samo aparatura dźwiękowa została ulepszona. Dotychczas bieżąca kina „Soldatentheater II” były ciemne napisy niemało trudne do odczytania. Obecnie światło żarowe aparatu do projekcji napisów zostało zastąpione lampą łukową o dużo silniejszym świetle. Również sam ekran został wymieniony na nowy. Wobec tego, że film kolorowy daje często odbłaski od ekranu, cały ekran został otoczony ramą z czarnego aksamitu. Tak samo ta część ekranu na której są wyświetlane napisy została od reszty ekranu oddzielona czarnym aksamitem. Film „Złote miasto” jest filmem o długim metrażu, więc też początek seansów został zmieniony i ustalony na godziny 14, 16,30 i 19. Przedprzedaż biletów będzie się odbywała: na 1 seans od godz. 13, na 2 seans od 14,30, a w końcu na 3 seans od 17. Ponieważ film ten będzie wyświetlany aż do dnia 23 marca, więc każdy będzie miał możliwość obejrzenia i zżyteczny nabytk publiczności nie powinien mieć miejsca. Po rozpoczęciu się wyświetlania tygodniaka: filmu nikt nie powinien warunkiem nie będzie na sale wpuszczenia. Film ten dozwolony dla młodzieży od lat 18 i zakaz ten będzie przestrzegany z całą surowością. (z)

Chemiczna bralnia

J. Bartoszewicz

Traku (Tröcka) 9

przyjmuje do czyszczenia wszelką garderobę i kapelusze męskie. Kupuje kapelusze męskie.

Dom Komisowy Voklečiu 33

(Niemiecka) przyjmuje w komis: patefony, płyty patefonowe, radioaparaty, fotoaparaty, żyrandole, kilimy, porcelanę chińską i japońską, ubrania, stare monety oraz inne przedmioty.

TEATR REWIOWY „ALI-BABA”

Wielka 66

Od dnia 17 lutego r. b. zmiana programu
RYCHTER i Łagunówna

W repertuarze operetkowym

Kierownictwo muzyczne
Dzięgielewskiego.Balet pod kierownictwem
Ciesielskiego.

Dekoracje Makojnika.

Początek o godz. 16.30 i 18.30,
w dniu świątecznym o godzinie
14.30, 16.30 i 18.30.

Kasa czynna od godziny 15-tej,
w święta od godz. 13-tej.

Szafnia obowiązuje na I i II miejscu.

KINA

Soldatentheater II (Wileńska) 38

„Epizod”
Jutro premiera: „Złote miasto”.

„CASINO” Didžioji (Wielka) 47, tel. 6-77

„Służba prosi”
Jutro premiera: „Ave Maria”.

„ADRIA” Didžioji (Wielka) 36, tel. 10-37

„Zanim będziesz mężem”
Jutro premiera: „Kolejowa”.

„MUZA” Naugarduko (Nowogrodzka) 8, tel. 6-62

„Król Szarotek”
Jutro premiera: „Kolejowa”.

„AUSZRA” Pyliño (Zawalna) 54, tel. 10-70

„Oskarżam”
UWAGA! Początek seansów o godz.
14.00, 16.30 i 19.00.

Jutro: „Służba prosi”.

„Kolejowa” Geležinkelo (Kolejowa) 14, tel. 14-13

„TAK MI SIĘ PODOBASZ”
Jutro: „Epizod”.

KUPIĘ

większą ilość płyt gramofonowych—mogą być nawet pobite.

Firma R. LOSKOT
Vilniaus (Wileńska) № 22,
róg Gdańskiej.

Kupię patefon.

MEBLE

gotowe i na zamówienie.

Nowoczesne projekty.

Terminowe wykonanie.

FIRMA „NORMA”

Wilno, ul. Końska 5

ROWERY i PATEFONY

naprawia

A. ZALEWSKI

Aušros Vartų (Ostrobramska) Nr 29.

Kupuje opony i inne części rowerowe.

LABORATORIUM

zębów sztucznych
przyjmuje wszelkie roboty techniczne—dentystyczne, wykonuje
na kauczuku i różnych metalach.

Roboty szybkie,
tania

Gedimino (d. Mickiewicza) 15-23

albo frontowe wejście:

Tiltoji (d. Cicha) № 4-23.

Dnia 23-go lutego b. r. o godz. 18
w Teatrze Miejskim
przy ul. Basanavičiaus (W. Pohulanka)

ODBEDZIE SIĘ

RECITAL FORTEPIANOWY

STANISŁAWA SZPIŃAŁSKIEGO

w programie: Schumann, Beethoven,
Pondre Soler, Scarlatti, Chopin,
Debussy, M. de Falla, Liszt i in.
Bilety od 2-7 RM. w kasie teatralnej
od 11-13 i 16-18.30.

Przedsiębiorstwo budowlane inż.

Władysław Matuzewicz
poszukuje: MURARZY,
cieśli i robotników

na roboty rządowe

budowlane

w MOŁODECZNIE.

Dobra płaca, utrzymanie i mieszkanie.

Roboty prowadzone są przeważnie na akord.

Zgłoszenia:

Uosto (dawn. Portowa) 22

od 8 do 15.

Przedprzedaż biletów do rewii „Ali-Baba”

odbywa się w Antykwaracie

przy ul. Vilniaus (Wileńskiej) 16

między godz. 10-14 i w sklepie

zabawek Didžioji (Wielka) 32.

UWAGA

SPECJALNE

ZASŁONY na OKNA

w różnych wymiarach oraz dzbanki

szklane można nabyć w sklepie

piśmiennym przy ul. Didžioji (Wielka)

Nr. 25, tel. 5-19.

Antykwarjat Państwowego Wydawnictwa

ul. Domininkonų (Dominikańska)

(wejście od podwórka) poszukuje

i nabywa książki we wszystkich

językach ze wszystkich dziedzin

nauki i wiedzy.

Zęby sztuczne

wykonuje i reperuje

oraz kupuje używane.

Skapo (Skopówka) 9 m 11

(w podwórzu) — godz. 10-15.

Kupię spinacze do pasów

Domininkonų (Dominikańska) Nr 8.

Wytwórnia zabawek.

Reichsdeutscher poszukuje

1 lub 2 umebliowanych pokoi

możliwie w centrum miasta. Opat

własny. Oferty do hotelu „Bristol”

pokój Nr 31.

Farbujemy

wełnę, bawełnę, płótno i jedwabie.

Farbujemy i odświeżamy wszelkiego

rodzaju futra. Odnowiamy ubrania

skórzane, obuwie oraz galanterię

skórzaną.

Piačioji (Szeroka) 7

wejście z ul. Zawalnej

lub z M. Stefańskiej.

Firma B. ZYCH

Trakų (Trocka) 6-1, tel. 3-97

Poleca: Kompletu sypialne, sto-

lowe, gabinety oraz pojedyncze

meble.

Kupuje: Forniry zagraniczne

gwoździe, okucia, szpagat, gob-

elinę, trawę morską, sprężyny,

worki, szellak, glans-papier, po-

meksa, wszelką galanterię stolar-

ską i tapicerską.

DOM PRZEMYSŁU

ARTYSTYCZ-

NEGO

„ALSTA”

Wilno.

Literatę g. 11

L teracki)

Zamówienia hurtowe na

PISANKI WIELKANOCNE

przyjmuje tylko do dnia 1-go - arca.

Nabędę

OPONY balonowe

na drutach, nowe lub używane.

Trakų (Trocka) 15.

Pracownia Instrumentów Muzycznych

Kusnierz

Przyjmuje wszelkie roboty wcho-

dzące w zakres kuśnierstwa.

Spec. lisy z główkami.

Bonifratrų (Bonifraterska) 14 — 2

od 16-18-cj.

Zakład Krawiecki

Wileńskiego Handu Miejskiego

ul. Vokiečių (d. Niemiecka) 26

Przyjmuje wszelkie obsłużunki w za-

kresie krawiectwa męskiego, dam-

skiego i dzieciennego z powierzonych

materiałów. Prace wykonuje się

szybko i solidnie według urzędowe-

go cennika.

Do sprzedania

nowoczesny dębowy, okrągły w b.

dobrym stanie jadalny stół 500 RM.

Połocko (Połocka) 13-2, od 10-18.

Potrzebni

stolarze, ślusarze, tapicerzy i szew-

cy oraz robotnicy fizyczni. Zwracać

się do firmy „Mebel” Didžioji (Wiel-

ka) 25.

Kupuję

książki i tygodniki różnej treści w

różnych językach. Antykwarjat, Do-

minikańska 17, Halpa Jacyna-Karaś

Kupię plusz

zielony na pokrycie otomany

Pracownia mebli

B. ZYCH

Trakų (Trocka) 6-1, tel. 3-97.

„ANTYKWARIAT SZTUKI”

Pilies (Zamkowa) Nr. 13

poleca: obrazy znanych malarzy,

kilimy, kryształ, artystyczne za-

bityki i drobiazgi oraz porcelanę.

Za galanterię — poleca: igły,

nici, taśmy, farby, różne szpilki,

guziki i inne artykuły działu

galanterijnego.

Biał biblioteczny — poleca: książ-

ki w litewskim, polskim, nie-

mieckim, rosyjskim i francuskim

języku różnej treści oraz nuty.

KUPUJĘ stare płyty gramofono-

we (nawet kawalki) na

sztuki i na wagę, oraz zamieniam

na nowe

Warsztat Radio- i Elektro-techniczny

S. Sawrasewicza

Wilno, Vokietų (Niemiecka) 9

KUPIĘ

zbior znaczków rosyjskiej „ziem-

skiej poczty” oraz pojedyncze sztu-

ki. Sklep piśmienny. Vilniaus (Wi-

leńska) 13 przy Ludwisarskiej.

Różne

Dachy lub buty an-

gielskie № 28 za-

mienie na opał. Ge-

dimino (d. Mickiewi-

cza) 41-25

Dwa łóżka drewnia-

ne z materacami

w dobrym stanie, lu-

stro tremo i kredens

zamienie na meble

kostium i bielizny

męska. Gedimino (d.

Mickiewicza) 31-6.

Eleganckie pantofle

№ 36 zamienie na

№ 37. Basanavičiaus

(d. W. Pohulanka)

27-1.

Futro łokowe ele-

gantyki zamienie

moge na opał. Skapo

(Skopówka) 11-10 1

Futro łokowe wy-

mienie na opał.

Labdaris (Dobroczyn-

ny zaut.) 2-a m 6.

Gospodarstwo rol-

ne, małe, pod

Wilnem, wezme w

dzierżawę. Właści-

wość ul. Radvili-

a (Królewska) 1-8,

biuro, godz. 11-12

Kto zna adres He-

leny Lohodanai

zamieszkałej

w 1938/39 r. w bur-

ze S. Urzulanek

proszony jest podać

wiadomości na Ste-

phanstr. (Stefańska)

8-15

Jasnowidz „Miro-

slaw” przepowia-

da za pomocą in-

tuicji i wycozusa. Ar-

gido (d. Pilsańska)

15-2, od 10 do 1

i od 8 do 5

Męski płaszcz czar-

ny jesienno, roz-

miar średni, kurzo-

wiec damski, bordo.

w kratkę, płaszcz

letni, damski, mały

rozmiar, walcus spor-

towy, weteran, wa-

niany, płaszcz kąpie-

lowy damski oraz

2 pokrowce zamie-

nie na suchy opał. Skapo

(Skopówka) 6-11

Materiał na jesien-

ną, męską, pod-

szewkę jedwabną

35 mtr., bryczesy

jasne, lub kocot do

prania wymienić na

opał. Gedimino (d.

Mickiewicza) 43-8.

Nowa jesienne mę-

ska, materiał na

sukienkę, sukienkę

jedwabną zamienie

na opał. Pušk (So-

snowa) 2 m 6

Pas transmisyjny

70 mm. zamienie

na wózek dziecienny.

Oferty do Administr.

„Gońca” pod „Wo-

zek”.

Płaszcz, spodnie i

bukiel dla chłop-

ca na 12-14 lat za-

mienie na opał. Ber-

nardinu (Bernardyn-

ski zaut.) 7-7.

Surdut czarny, ma-

ły do używania, na-

dający się na palto

damskie zamienie na

opał. Jogailos (Ja-

giellońska) 6-20

Szalę dwudziwio-

wą jasną zamienie na

opał. Bernardinu (d.

Bernardynski zaut.)

3-16

Tyton kraj na clem-

kie włókna Krei-

voj (Krywe Kolo)

16-1.

Tyton kraj mato-

rywa maszyną

bez moczenia. Satri-

jos (d. Karpaska) 5

m 4 Rog Słomianki

i Krakowskiej. 2

Tyton na sposób

labruszyny do g

maszynowo kłaje

szybko i na pocze-

kano. Gedimino 44

m 19. 11 piętrowe, we-

jście frontowe z dzie-

łazino. 1

Ubranie męskie b

zawo i karakułowa